

Leidžia

ACHEMOS ir
NAFTININKŲ
PROFESINĖS SĄJUNGOS

VIRGINIJA VILIMIENĖ
Profesinės sąjungos pirmininkė

METAI BUVO SUNKŪS. LAUKIA NE LENGVESNI ...

Praeinantys metai nebuvo nei lengvi, nei ramūs, tačiau - grūdinantys ir praturtinę mūsų patirtį. Įtampa, lydėjusi ankstesniais metais dėl etatų mažinimo, nepaliko mūsų ir šiomet. Darbuotojų buvo atleista ne vien pagrindinėje bendrovėje, bet ir antrinėje įmonėje „Emas“. Džiaugiamės,

kad pastarojoje atsirado pakankamai žmonių, kurie patys pageidavo išeiti.

Žinoma, buvo ir skaudžių momentų: kai žmonės neturėjo pasirinkimo, jiems teko išeiti, nes vis mažiau darbo rankų reikia modernizuojamai įmonei. Su šia netektimi jiems buvo nelengva susitaikyti net ir gavus didesnes kompensacijas. Kiekvieną kartą, kai taip atsitinka, labai išgyvename ir mes, tačiau ateityje tokių atvejų turėtų mažėti.

Šie metai buvo derybų, kompromisų ieškojimo metai. Derėjomės net dėl trijų kolektyvinių sutarčių. Sakyčiau, nebloga pasirašyta bendrovėje „Emas“. Pavyko susitarti dėl padidintų (lyginant su Darbo kodeksu) išeitinių išmokų, dėl vienkartinio išmokų einant atostogauti. Be to, darbdavys skirs lėšų darbuotojų dantims tvarkyti, nors šios garantijos mažesnės nei pagrindinėje įmonėje.

Labai ilgos derybos vyko dėl „ORLEN Lietuva“ kolektyvinės sutarties, užtat pasiekėm darbuotojams optimaliai naudingų susitarimų. Nepavyko išsiderėti tiek, kiek norėjome dėl saugos tarybos, - vis dėlto radome šioji tokį kompromisą ir čia.

Baigėsi derybos dėl bendrovės „Paslaugos tau“ sutarties. Pavyko atsilaukyti darbdavio pusės siūlymams mažinti priemokas (įmonė dirbanti nuostolingai). Sutartį turėtume pasirašyti iki Naujųjų metų.

Per kiekvienas derybas išmokstame ką nors nauja taikydami įvairias taktikas. Pavyzdžiui, kai nepavyksta susitarti, nešokame iš karto konfliktuoti, o pabandome (ir pasiseka) pasiekti, kad ginčytini klausimai būtų atidėti kitam kartui. Ir štai kitame susitikime randame optimalų sprendimą.

Grūdino mus šiomet ir vadovų kaita. Labai nelengva buvo pradėti dialogą su naujuoju UAB „Emas“ vadovu: jis iš pradžių iš viso nenorėjo leisti į kalbas. O štai dabar jau viskas yra derinama su profesine sąjunga. Matyt, čia pasitarnavo ir mūsų patirtis: juk jau net ant dviejų rankos pirštų nesuskaičiuosi, su kiek vadovų teko bendrauti.

Metų sandūroje įprasta ko nors gera linkėti. Profesinės sąjungos aktyvui (ir sau pačiai) palinkėčiau KANTRYBĖS IR UŽSISPYRIMO. Pastarojo dar labai prireiks. Juk ateinančiais metais turime pasiekti, kad būtų keliami atlyginimai bent jau tose įmonėse, kurios dirba pelningai, t.y. „ORLEN Lietuva“ ir „Emas“.

Nuostolingose įmonėse būtina pasiekti, kad būtų laikomasi kolektyvinių sutarčių ir teikiamos jose numatytos socialinės garantijos.

Na, o visiems darbuotojams linkiu pelningų metų!

Dvyliktoji Achemos darbuotojų profesinės sąjungos konferencija

Gruodžio 6 d. įvyko Achemos darbuotojų profesinės sąjungos XII ataskaitinė konferencija.

Dvejų metų veiklos ataskaitą pateikęs pirmininkas Valdemaras Karosas sakė, kad šiuo metu Achemos darbuotojų profesinė sąjunga vienija bendrovių „Achema“, „Iremas“ ir „Agrochema“ 348 darbuotojus ir 45 nedirbančius pensinio amžiaus žmones. Narystė kinta, bet, anot pirmininko, apibendrinus dvejų metų duomenis galima teigti, jog narių daugėja. Jaunimo iki 35 metų amžiaus organizacijoje yra 17 proc., o naujų narių, atėjusių 2012 metais, pusė yra jaunimas.

„2011-2012 metais, mano nuomone, jau pradėjome finansiškai atsigausti po 2009 metų krizės. Nuo 2011 metų buvo atkurti visi darbuotojų premijavimo nuostatai, išsky-

rus premijas už kalbas, stažą. Šiuo metu dirbame visu pajėgumu, džiaugiamės, jog darbuotojams bus išmokėtas kalėdinis paskatinimas, darbuotojams bei darbuotojų vaikams skirtos dovanos, organizuojama šventė“, - kalbėjo pranešėjas.

Pasak jo, didžiausias laimėjimas – darbuotojų savanoriškasis sveikatos draudimas, įvestas bendrovėje nuo 2012 metų sausio 1 dienos; 2013-aisiais metais darbuotojai taip pat bus apdrausti.

Kontrolinės šeimos pajamas tirpdo išaugusios kainos

Jau daugelį metų profesinė sąjunga atlieka kontrolinės šeimos išlaidų analizę. Iki šiol buvo siekiama, kad kontrolinė šeima maistui išleistų ne daugiau kaip 25 proc.

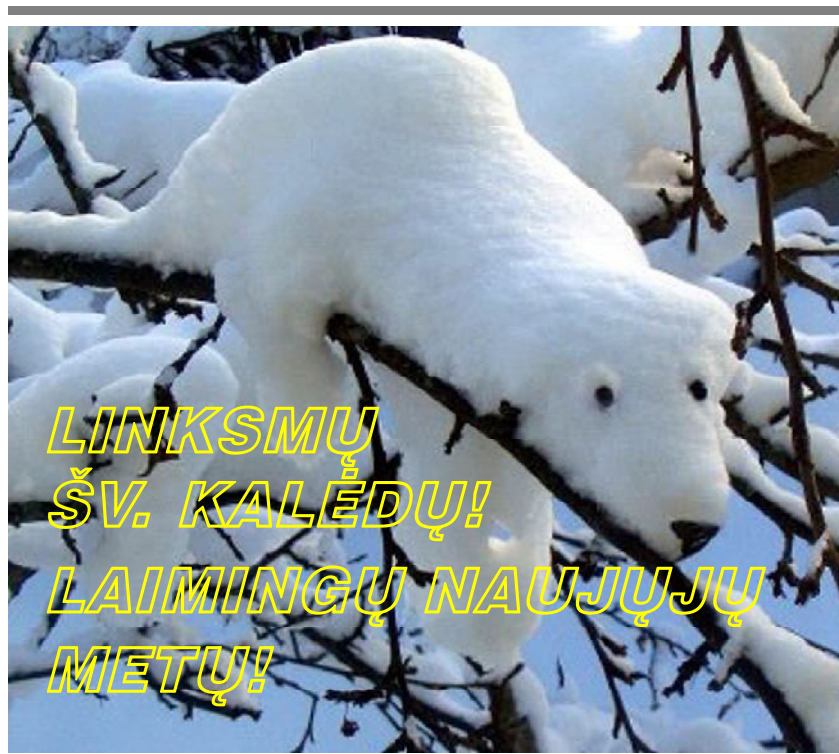
pajamų, kaip yra daugelyje Europos valstybių. 2009-2010 metais stebimoji kontrolinė šeima išleisdavo 25-26 proc, bet pastaraisiais metais šios išlaidos auga, maistui išleidžiama jau apie 31 proc. Būtiniausioms reikmėms, - tokioms kaip būstas, vanduo, elektra, dujos, komunalinės paslaugos, maistas, transportas - yra skiriama apie 73 proc. visų kontrolinės šeimos disponuojamų pajamų. Pvz, 2008 m. šioms trimis prekių kategorijoms kontrolinė šeima skirdavo tik apie 54 proc. visų išlaidų.

Statistikos departamento duomenimis, 2012 m. rugsėjo mėn., palyginti su 2011 m. gruodžio mėn., dažniausiai įsigyjamose vartojimo prekės ir paslaugos bei maistas pabrango 5,4 proc., kuras (benzinas) pabrango 14,2 proc. Vidutinė šilumos kaina Lietuvoje 2011 metais, palyginus su 2009 metais, pabrango apie 24 proc. Šiuos skaičius, pasak V. Karoso, tenka dažnai priminti administracijai bei įmonės vadovybei kalbant apie tarifinių atlyginimų pakėlimą.

Projektai

Ankstesnės konferencijos rezoliucijoje buvo patvirtinta nuostata rengti darbuotojų mokymus socialinės partnerystės, socialinio dialogo, pilietinės visuomenės, šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimo srityse. Šiuo metu yra vykdomas projektas „Socialinio dialogo vystymas chemijos pramonės šakoje Lietuvoje ir jo tarptautinė plėtra“ kartu su Lietuvos chemijos pramonės įmonių asociacija bei Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacija. Projekto vykdymo metu šios organizacijos turėtų pasirašyti kolektyvinę šakos sutartį.

Yra kuo pasigirti ir socialinio dialogo bei pilietinės visuomenės plėtros Jonavos mastu srityje. Ruošiamasi pasirašyti sutartį su Norvegijos Visuotinio deramo darbo ir trišalio dialogo skatinimo fondu dėl projekto „Trišalio dialogo skatinimas Lietuvos Jonavos rajone“ finansavimo. Projekto tikslas - suburti regione veikiančias profesines sąjungas ir darbdavių atstovus, įkurti trišalę tarybą bei pradėti derybas dėl teritorinės kolektyvinės sutarties.

LINKSMŲ
ŠV. KALĖDŲ!
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ
METŲ!

MIELI ACHEMIEČIAI!

Baigiantis metams skubame apžvelgti metinius rezultatus, nuveiktus darbus. Smagu, kad šie praeinantieji buvo mums visiems gana ramūs, darbiningi metai.

Mes, darbuotojų atstovai, džiaugiamės konstruktyviu bendradarbiavimu su bendrovės vadovybe.

Pasinaudodamas proga, noriu palinkėti visiems AB „Achema“ darbuotojams gerų ateinančiųjų 2013 metų. Tegul išsipildo Jūsų planai, darbų rezultatai tebūna vaisingi. Linkiu kad Naujieji nešykštėtų džiugių akimirku, geros sveikatos. Teužtrunka Jūsų namuose Kalėdų šurmuly ir džiaugsmas bei naujmetinio stalo gausa, o šios šventinės dienos tebūna tarsi stabtelėjimas prieš naujus darbus, planus, idėjas.

Pasitikime Naujuosius pilni jėgų, įkvėpimo bei ryžto!

VALDEMARAS KAROSAS
Achemos darbuotojų
profesinės sąjungos pirmininkas

SUSITIKIMAS SU BENDROVĖS VADOVU

Gruodžio 6 d. Naftininkų profesinės sąjungos taryba susitiko su AB „ORLEN Lietuva“ generaliniu direktoriumi ir valdybos pirmininku Irineušu Fanfara (*Ireneusz Fařara*) ir vyriausiuoju finansininku Valdemaru Vinkleriu (*Waldemar Winkler*).

Be kita ko, tarybos nariai pirmiausia buvo informuoti apie įmonės veiklos rezultatus, kurie šiemet yra pakankamai geri. Tarybos nariai vadovams išsakė ir darbuotojų pageidavimus - kitąmet padidinti algas, išmokėti kalėdines ir vienkartinę išmoką.

Pastarosios numatytos kolektyvinėje sutartyje ir išmokamos tuo atveju, jei bendrovės veikla pelninga. Tiksliau: ir pagrindinės, ir antrinės įmonės „Emas“ kolektyvinėje sutartyje yra suderėtas punktas, kad įmonei dirbant pelningai, - t.y. jei pelnas didesnis nei 30 mln. litų, - pagal sutartą formulę bendrovė pelnu dalijasi su darbuotojais.

Tokias išmokas darbuotojai turėtų gauti iki šių metų pabaigos.

Kalėdinės išmokos - tai tam tikra kompensacija darbuotojams už tai, kad kurį laiką jiems nebuvo didinti at-

lyginimai.

„Iš tiesų, darbuotojai nėra patenkinti dabartine situacija, - atlyginimai nekelti jau ketveri metai. Tad reikalaujame išmokų ne šiaip sau bandome darbdavio kantrybę. Jau girdime net ir piktųjų balsų, - žmonės nenusiteikę dar vis laukti, - juk įmonė jau dirba sklandžiai, o visi darbuotojai jaučiasi prisidėję prie gerų rezultatų“, - prisiminusi posėdį kalbėjo V. Vilimienė.

Profesinės sąjungos atstovai taip pat pageidavo, kad pagrindinė įmonė įsteigtų socialinių poreikių fondą, iš kurio būtų remiami sunkiai besiverčiantys žmonės, dirbantys antrinėse įmonėse. Irineušas Fanfara pareiškė, kad ši siūlymą apsvarstys.

Profesinė sąjunga praneša naujausių gerų žinių: ji buvo informuota, jog vadovai sutiko išmokėti ir kalėdines, ir vienkartinę išmoką, kurios bus pasiskačiuotos atsižveigiant į įmonės pelną. UAB „Emas“ darbuotojai taip pat gaus kalėdines išmokas.

Be to, 2013 m. vidutiniškai 5 proc. bus keliami „ORLEN Lietuva“ darbuotojų atlyginimai.

„PASLAUGOS TAU“ KOLEKTYVINĖ SUTARTIS

Baigėsi derybos dėl UAB „Paslaugos tau“ kolektyvinės sutarties. Gruodžio 19 d. įvykusiame darbuotojų susirinkime sutarties projektui nepritarė. Derybinė grupė įpareigota toliau derėtis dėl sutarties galiojimo laiko. Naftininkų profesinė sąjunga pageidavo, kad sutartis galiojotų dvejus metus, o ne vienerius, kaip buvo iki šiol, tačiau administracija nenusileido. Todėl šiuo reikalu apsispręsti buvo palikta darbuotojams.

Bendrovės profesinės sąjungos pirmininkė Roma Gulbinienė sako, jog derybos buvusios gana sudėtingos, nes dėl sunkios finansinės situacijos vadovybė siūlysi 5 proc. sumažinti priedus prie atlygimų. Mat įmonė, deja, iki šiol dirba nuostolingai, - dėl valymo paslaugų rinkai būdingų ekonominio šešėlio požymių dominuoja maži įkainiai. Tačiau profesinė sąjunga nenusileido, nes realusis darbo užmokestis ir taip yra sumažėjęs dėl infliacijos.

Kolektyvinės sutarties rengimo komisija artimiausiu metu turėtų priimti sprendimą, ir sutarties projektas dar kartą bus teikiamas darbuotojų kolektyvui svarstyti. Susirinkimas, kuris vyks gruodžio 27 arba 28 d., spręstų pritarti projektui, ar ne.

RENGIASI PARDUOTI ĮMONES

Antrinės AB „ORLEN Lietuva“ įmonės „Pas-

laugos tau“ ir „Medikvita“ rengiamasi parduoti. Apie tai Naftininkų profesinės sąjungos atstovams buvo pranešta per susitikimą su „ORLEN Lietuva“ vadovais.

Kitų metų pradžioje turėtų būti paskelbtos pardavimo sąlygos, o šiuo metu yra atliekami auditai, įmonių vertinimai.

TRADICINIAI KALAKUTAI

Kasmet prieš Kalėdas visi AB „ORLEN Lietuva“ darbuotojai gauna po marinuotą kalakutą. Šiemet tokių dovanų gaus ir bendrovės antrinėse įmonėse dirbantys žmonės.

„Nors, atrodo, tai ir smulkmena, bet vis dėlto tai - paskatinimas. Net ir tos įmonės, kurios dirba nuostolingai, tam suranda lėšų. Tai rodo pozityvų požiūrį į žmogų, ir tai mus džiugina“, - sako Naftininkų profesinės sąjungos pirmininkė Virginija Vilimienė.

UAB „EMAS“: EINAMIEJI DARBAI

UAB „Emas“ nustatinėjami darbo apmokėjimo nuostatų rodikliai, į kuriuos atsižvelgiant vertinamas darbuotojų darbas. Darbo apmokėjimo taisyklės yra tokios pat, kaip ir pagrindinėje įmonėje, tik rodiklius reikia pritaikyti pagal UAB „Emas“ darbo pobūdį.

Bendrovėje yra vertinamos ir pareigybės. Kaip numatyta kolektyvinėje sutartyje, pareigybių lygių lentelės rengs komisija, o jos darbe dalyvauja ir profesinės sąjungos atstovai.

Dvyliktoji Achemos darbuotojų profsąjungos konferencija

atkelta iš 1 p.

Ataskaitoje buvo minima ir jaunimo veikla, kuri pastaruoju metu ypač suaktyvėjo. Šią vasarą jaunimas dalyvavo „Pro-

kad jie daro daug gero, kuriuo naudojasi ir kiti darbuotojai. Tik dėl profesinių sąjungų pastangų esą nebuvo priimtas nežmoniškas darbo laiko ilginimas, lanksčios darbuotojų atleidimo sąlygos. Pirminkas profesinės sąjungos narius palygino su sarginiais šunimis, kurie turi sekti,

fesinio meistriškumo konkurse“ Šventojoje ir gana neblogai ten pasirodė, o laimėtojai dalyvavo specialioje kelionėje po Vokietiją. Ta proga V. Karosas padėkojo AB „Achema“ generaliniam direktoriui Valdemarui Vareikai, UAB „Transachema“ generalinei direktorei Gražinai Urbutienei ir UAB „Ireimas“ generaliniam direktoriui Arvydui Endriukaičiui, kurie skyrė lėšų šiai kelionei.

Svečiai ir rezoliucija

Konferencijos dalyvius pasveikino buvęs AB „Achema“ generalinis direktorius, dabartinis koncerno „Achemos grupė“ valdybos narys Jonas Sirvydis. Jis pasidžiaugė sėkminga gamyklos veikla ir atkreipė dėmesį į pagrindinę bendrovės problemą - energetiką. Generalinis direktorius Valdemaras Vareika padėkojo darbuotojams, kad gamykla visus metus dirbo sklandžiai ir visu pajėgumu. Jis aptarė artimiausius darbus ir perspektyvas kitems metams.

Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkas Juozas Neverauskas teigė, jog AB „Achema“ profesinės sąjungos atstovai labai puikiai įsitraukia į federacijos veiklą. Pasak jo, profsąjungų nariams reikėtų suprasti ir įvertinti tai,

saugoti ir dirbti narių labui.

AB „Achema“ personalo ir bendrųjų reikalų direktoriaus Gitenio Subačiaus nuomone, darbuotojų ir darbdavio atstovų santykiai AB „Achemoje“ yra geri. „Esu įsitikinęs, kad vykdome visus kolektyvinės sutarties punktus“, - teigė jis. UAB „Agrochema“ generalinis direktorius Mindaugas Balkus paminėjo, jog šiuo metu bendrovėje vyksta derybos dėl naujos kolektyvinės sutarties.

Naujai dvejų metų kadencijai vadovauti profsąjungai delegatai vienbalsiai perrinko Valdemarą Karosą. Linkime jam sėkmingos, darbingos kadencijos!

Priimtoje rezoliucijoje, be kita ko, kalbama apie būtinybę derėtis dėl Nacionalinio susitarimo ir siekį jį „išauginti“ iki Nacionalinės kolektyvinės sutarties; numatyta protestuoti prieš maisto, dujų, elektros, šildymo kainų didinimą. Taip pat nuspręsta tęsti darbus šalies mastu siekiant Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos šakinės kolektyvinės sutarties, UAB koncerno „Achemos grupė“ mastu - rėminės kolektyvinės sutarties; tęsti bendradarbiavimą su kitomis profesinėmis sąjungomis, įskaitant dalyvavimą laikraščio „Lietuvos profsąjungos“ leidime.

V. Buklajevio nuotr.

Kreivos šypsenos

Brangūs mokiniai! Mokykitės tik gerai ir labai gerai, įstokite į universitetą, laikite jį su pagyrimu, tapkite gerais specialistais ir jūsų klasiokas, kuris mokėsi nepatenkinamai, bėgo iš pamokų ir nusirašinėjo, priims jus į darbą.

Viršininkas premiją pavaldiniui skiria ne todėl, kad patenkintas jo darbu, o todėl, kad negali skirti jos sau.

Brigadai, dirbančiai karjero dugne, pranešė, kad atvežti avansai. Dar niekada niekas taip greitai nebuvo pakilęs į viršų.

Bankas, iš kurio mane atleido prieš trejus metus, nusipirko banką, kuriame aš dirbu dabar. Mane ir vėl atleido! Nejaugi tik dėl to ir pirkto?

Darbo diena biure. Skambutis sekretorei:

- Jolantėle, prašau atnešti popieriaus.
- A4 ar A3?
- Man A... A... A... greitai! Aš - tualete!

- Ar patenkinti savo sekretore? - klausiamas vienas direktorius.

- Neklaukit! Per trumpą laiką taip suorganizavo sekretoriato darbą, kad be jos dabar niekas nieko suprasti negali. Jau net ir atleisti jos negaliu...

Naujoji sekretorė užėina į viršininko kabinetą ir sako:

- Pone, man atrodo, kad jus kviečia prie telefono.

Viršininkas ironiškai:
- Ką reiškia „atrodo“? Tai kviečia mane prie telefono ar ne?

- Žinote, - sutrinka sekretorė, - kai pakėliau ragelį išgirdau balsą, klausiantį: „Čia tu, mano saldusis meškiuk?“ Tai dabar ir nežinau, ar jus kviečia, ar mane...

Viršininkas, išleidžiantis pavaldinius anksčiau iš darbo, sugriovė ne vieną šeimą.

Ekonomikos analitikas - tai specialistas, kuris rytoj žinos, kodėl šiandien neįvyko tai, ką jis prognozavo vakar.